

UCHWAŁA Nr ...../08
Rady Miasta Lublin
z dnia.....

w sprawie przyjęcia i wdrożenia

„Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2009 – 2013”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) i art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 115, poz. 728) Rada Miasta Lublin uchwała, co następuje:

§1

Przyjmuje się do realizacji „Program Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2009-2013” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2009r.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Patvel Fijałkowski

Radca prawny

Danuta Szalerek-Janus

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
w Lublinie

mgr Antoni Rudnik

UZASADNIENIE:

Do projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2009 – 2013”.

Podstawą prawną realizacji Programu Aktywności Lokalnej jest art. 112 ust. 13 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Tekst jednolity: Dz. U z 2008, Nr 115, poz.728), zgodnie z którym Rada powiatu na podstawie wykazu potrzeb opracowuje i wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

Program Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin stanowi odpowiedź na potrzebę funkcjonowania silnych społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wspierania ich aktywności w poszczególnych obszarach. Wyznacza kierunki działań zorientowanych na budowanie samoorganizacji społecznej, rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocnienie integralności społecznej i obszarowej.

Jego celem jest stworzenie warunków samodzielnego funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności korzystających ze wsparcia MOPR. Ponadto zakłada zwiększenie efektywności pomocy społecznej. Instytucja ta nawet przy najlepszej organizacji nie zastąpi zaangażowania i współdziałania członków społeczności w budowaniu dobrostanu.

Celem głównym Programu jest podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców Miasta Lublin, a w szczególności grup marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją w każdej sferze życia społecznego oraz uczestnictwa w kluczowych wydarzeniach istotnych dla funkcjonowania poszczególnych społeczności. Będzie on kierowany między innymi do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, nie pozostających w zatrudnieniu, zatrudnionych zagrożonych wykluczeniem społecznym, młodzieży w wieku 15–25 lat pochodzącej z tych środowisk jak również osób uzależnionych, niepełnosprawnych, opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i cudzoziemców.

W związku z uruchomieniem przez Europejski Fundusz Społeczny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII - *Promocja integracji społecznej* możliwa jest realizacja projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej. Zgodnie z wytycznymi POKL głównymi narzędziami wykorzystywanymi do realizacji projektów są kontrakty socjalne, indywidualne programy pracy z osobą bezrobotną, bezdomną, programy integracji społecznej i zawodowej dla osób niepełnosprawnych, programy integracyjne dla cudzoziemców oraz programy aktywności lokalnej.

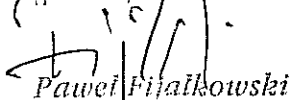
Program Aktywności Lokalnej jest narzędziem wspierającym rozwój aktywnej integracji w ramach realizacji projektów systemowych przez powiatowe centra pomocy rodzinie (Poddziałanie 7.1.2).

Zasady realizacji Programów w ramach projektów systemowych określone zostały w wydanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego „Zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jako jednostka organizacyjna Urzędu Miasta Lublin realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej jest organem właściwym dla rozpoznania potrzeb grup i społeczności lokalnych oraz stworzenia oferty umożliwiającej rozwój społeczny poprzez podniesienie poziomu aktywizacji ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin wykluczonych społecznie.

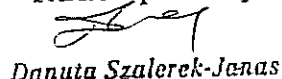
Program Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin zakłada stworzenie zintegrowanej społeczności oraz skuteczne zarządzanie potencjałem i zasobami tkwiącymi w środowisku. Te idee przyświecały będą realizacji Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin w latach 2009 – 2013.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

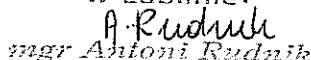
Paweł Fijałkowski

Radca prawny

Danuta Szalerek-Janasz

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
w Lublinie.

mgr Antoni Rudnik

Załącznik do Uchwały Nr _____
Rady Miasta Lublin
z dnia _____ 2008 roku

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
MIESZKAŃCÓW MIASTA LUBLIN
NA LATA 2009 – 2013**

Lublin 2008

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	3
II. CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	4
III. ZADANIA ZAPLANOWANE W RAMACH PROGRAMU	4
IV. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE	5
V. METODY REALIZACJI PROGRAMU	5
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU	6
VII. REALIZATORZY PROGRAMU	7
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	7
IX. EWALUACJA PROGRAMU	7

I. Założenia Programu Aktywności Lokalnej.

Program Aktywności Lokalnej mieszkańców Miasta Lublin, zwany dalej programem, stanowi odpowiedź na potrzebę funkcjonowania silnych społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wspierania ich aktywności w poszczególnych obszarach. Wyznacza kierunki działań zorientowanych na budowanie samoorganizacji społecznej, rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie integralności społecznej i obszarowej.

Niniejszy dokument stanowi część uzupełniającą Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Lublin na lata 2005 – 2013, Strategii Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2005 – 2013 oraz Strategii Rozwoju Miasta Lublin na lata 2008 – 2015.

Program Aktywności Lokalnej w Mieście Lublin ukierunkowuje działania pomocy społecznej oraz przewidzianych do realizacji w latach przyszłych projektów systemowych w ramach poddziałania 7.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Priorytet VII – Promocja integracji społecznej.

Program, którego ramy obejmują okres 2009 – 2013, będzie realizowany poprzez podprogramy opracowywane w odstępach rocznych i wykonywane w poszczególnych obszarach Miasta Lublin odpowiadających siedzibom pięciu Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Założenia przyjęte w Programie są zgodne z zapisami krajowych dokumentów strategicznych, a w szczególności:

Strategią Rozwoju Kraju 2007 – 2015

Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski

Strategią Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013

Strategią Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007 – 2013

Narodową Strategią Spójności. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013.

Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013.

Każdy z powyższych dokumentów zakłada realizację zadań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju a w efekcie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Kluczowym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, skutecznie wspomaganych w realizacji celów życiowych, działających na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności. Działania na rzecz integracji

mogą okazać się skuteczne jedynie w warunkach wspierania i rozwoju kapitału ludzkiego rozumianego jako zasób wiedzy, umiejętności i potencjału tkwiącego w każdym człowieku oraz społeczeństwie jako całości. Ponadto konieczna jest kontynuacja działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu i niwelujących jego skutki. Zjawisko to prowadzi bowiem do braku lub ograniczenia możliwości uczestnictwa i dostępu do instytucji publicznych i rynków, pełnienia ról społecznych, korzystania z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenia zasobów i zdobywania dochodów w godny sposób.

II. Cele Programu Aktywności Lokalnej.

Celem głównym Programu jest podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców Miasta Lublin, a w szczególności grup marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją, w każdej sferze życia społecznego oraz uczestnictwo w kluczowych wydarzeniach istotnych dla funkcjonowania poszczególnych społeczności.

Cele szczegółowe Programu:

1. Poprawa jakości życia i funkcjonowania mieszkańców będących członkami społeczności poszczególnych obszarów Miasta Lublin
2. Stworzenie warunków rozwoju samoorganizacji społecznej i budowania społeczeństwa obywatelskiego.
3. Stworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych oraz umożliwiających ich współdziałanie w życiu społecznym.
4. Promowanie i wspieranie postaw prospołecznych oraz aktywności obywatelskiej.
5. Wypracowanie modelu pracy w środowisku opartego na współuczestnictwie przedstawicieli instytucji, organizacji i członków danej społeczności.
6. Upowszechnianie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym.
7. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.
8. Wzrost efektywności pomocy społecznej.
9. Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z obszarem zamieszkania.

III. Zadania zaplanowane w ramach Programu.

1. Analiza i diagnoza potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych obszarów miasta oraz cech osób będących członkami danej społeczności (wg kategorii płci, wieku, sytuacji zawodowej, zdrowotnej, statusu ekonomicznego).

2. Zawiązanie lokalnego forum współpracy i partnerstwa wszystkich instytucji i organizacji skupionych wokół zdiagnozowanych problemów społecznych.
3. Stworzenie lokalnych koalicji rozwiązywania wiodących problemów społecznych w danym obszarze Miasta Lublin.
4. Budowanie samoorganizacji społecznej i społeczeństwa obywatelskiego poprzez:
  - a) inicjowanie i tworzenie grup samopomocowych,
  - b) zawiązywanie grup obywatelskich,
  - c) stworzenie struktur wolontariatu w MOPR Lublin oraz podległych komórkach organizacyjnych w poszczególnych obszarach Miasta Lublin.
5. Inicjowanie i współorganizacja – z udziałem lokalnych partnerów – działań o charakterze środowiskowym i integracyjnym.
6. Realizacja projektów na rzecz aktywizacji i integracji z udziałem partnerów oraz samych społeczności lokalnych.
7. Pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych /pozabudżetowych/ na realizację projektów skierowanych do społeczności lokalnych.
8. Prowadzenie punktów informacyjno – doradczych dla grup i społeczności lokalnych.
9. Dokonanie diagnozy trudności i barier napotkanych podczas realizacji programu w celu usprawnienia działań przewidzianych na lata przyszłe.
10. Inne, zgodne z celami programu jeśli wynikają z uzasadnionych potrzeb.

IV. Odbiorcy programu – grupy docelowe.

Program kierowany jest do osób będących:

- 1) członkami społeczności lokalnych w poszczególnych obszarach miasta,
- 2) osobami skupionymi wokół konkretnych środowisk,
- 3) osobami doświadczającymi lub zagrożonymi dysfunkcjami oraz ich najbliższego otoczenia, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.

W szczególności działania przewidziane w ramach Programu będą skierowane do osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem, tj. bezrobotnych, poszukujących pracy, nie pozostających w zatrudnieniu lub zatrudnionych zagrożonych wykluczeniem społecznym, młodzieży w wieku 15 – 25 lat pochodzących z tych środowisk jak również osób uzależnionych, niepełnosprawnych, opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz cudzoziemców, po ukończeniu programu integracyjnego.

Pierwszeństwo w dostępie do działań przewidzianych niniejszym Programem będą posiadały osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

V. Metody realizacji programu.

- 1) środowiskowa praca socjalna – działanie realizowane przez pracownika socjalnego lub inną osobę mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych

- oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, w tym również z wykorzystaniem kontraktu socjalnego,
- 2) instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym, edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym – zawarte w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,
  - 3) działania o charakterze środowiskowym – obejmują inicjatywy integracyjne w postaci przygotowania i realizacji Programu Aktywności Lokalnej, badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania konsultacyjne, debaty, organizowanie i inspirowanie mieszkańców do udziału w imprezach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
  - 4) prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - 5) inne działania o charakterze integracyjnym – instrumenty i działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

VI. Przewidywane efekty Programu.

1. Zdiagnozowane potrzeby oraz zdefiniowane zjawiska i problemy społeczne mieszkańców w poszczególnych obszarach miasta.
2. Zintegrowane społeczności lokalne i grupy społeczne.
3. Wykorzystywanie w działaniach środowiskowych metod i form pracy adekwatnych do potrzeb oraz możliwości grup i społeczności lokalnych.
4. Funkcjonowanie społeczności lokalnych otwartych na grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.
5. Planowanie i realizacja projektów na rzecz społeczności lokalnych stanowiących odpowiedź na ich realne potrzeby.
6. Efektywne zarządzanie zasobami istniejącymi w poszczególnych obszarach i społecznościach.
7. Poczucie tożsamości i przynależności społecznej mieszkańców Miasta Lublin oraz współodpowiedzialności za procesy zachodzące w ramach danej wspólnoty.
8. Prężne i aktywne instytucje i organizacje zaangażowane w działania środowiskowe o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym.
9. Wzrost kompetencji mieszkańców, aktywne postawy społeczne i zawodowe.

VII. Realizatorzy Programu.

1. Jednostki samorządu terytorialnego.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.
3. Jednostki organizacyjne i pomocnicze Urzędu Miasta Lublin.
4. Organizacje pozarządowe z terenu Miasta Lublin.
5. Inne.

VIII. Źródła finansowania Programu.

Działania realizowane w ramach Program Aktywności Lokalnej będą finansowane z następujących źródeł:

- a) środki pochodzące z budżetu państwa,
- b) środki pochodzące z budżetu gminy,
- c) środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- d) środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym darowizny i sponsoring.

IX. Ewaluacja Programu.

W ramach prowadzonego monitoringu prowadzona będzie analiza zmian ilościowych i jakościowych zachodzących podczas realizacji przewidzianych zadań. Zmiany ilościowe będą analizowane z wykorzystaniem następujących wskaźników: liczba środowisk biorących udział w programie, liczba zainicjowanych spotkań w ramach forum współpracy i dialogu, liczba zorganizowanych debat i wydarzeń lokalnych oraz imprez o charakterze integracyjnym i charytatywnym. Badany będzie poziom zmian w świadomości i postawach społeczności lokalnych, funkcjonowania instytucji i organizacji, wzrostu aktywności społecznej, skuteczność wdrożenia nowego modelu pracy w społeczności lokalnej. W odstępach rocznych będą sporządzane sprawozdania z realizacji podprogramów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej na lata 2009 – 2013, stanowiące załącznik do sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie za dany rok, przedkładane do zatwierdzenia przez Radę Miasta Lublin.

Po zakończeniu realizacji Programu zostanie przygotowany raport końcowy i dokonana ocena stopnia realizacji założonych przedsięwzięć oraz osiągniętych rezultatów.

Opracowanie dokumentu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
w Lublinie

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
w Lublinie
A. Rudnik
mgr Antoni Rudnik